

Kommissionsdommen i Horsens

Tugthussag.

Efter at der i Anledning af de Oplysninger som under en inden Horsens Købstads Politiret indledet Undersøgelse fremkom angaaende forskellige i Horsens Straffeanstalt formentlig begaaede Misligheder under 7. April f. A. var udfærdiget allerh. Kommissorium for Borgmester og Byfoged i Horsens, Kammerherre v. Jessen og Assessor i den Kgl. Landsover- samt Hof- Og Stadsret Jensen til at fortsætte nævnte Undersøgelse, blev det efter Afslutning af

Spalte 3

denne ved allerhøjeste Reskript af 13. August f. A. og 13. Februar d. A. paalagt først begge i Forening og efter Kammerherre Jessens Død Assessor Jensen yderligere at undersøge og paakjende denne Sag, hvorunder følgende 41 Personer ere satte under Tiltale.

For to af disses Vedkommende er Tiltale bortfalden, idet den ene forhenværende Opsynsbetjent paa Straffeanstalten R. Gylding Stockholm er afgaaet ved Døden og den anden forhenværende Fabrikmester I. C. Karch har forladt Landet forinden Stævningens Forkyndelse.

1) Inspektør F. A. Mazanti, R. af D., sigtes for at have misbrugt sin Embedstillings til egen Fordel bl. A. ved at have anvendt af Anstaltens Materiale til det Snedker- og Smedearbejde m. v., som han for egen Regning lod udføre i Anstalten ved Fanger. I Anstalten beskæftigedes de Fanger, hvis Arbejdskraft ikke var overdraget Aktieselskabet Crome & Goldschmidts Fabriker, ved Anstaltens eget Arbejde, og for saa vidt de vare Haandværkere, særlig til at forny og vedligeholde Anstaltens Inventarium; men da Arbejdet herved ikke altid udfylder deres Tid, var det for at skaffe dem fuld Beskjæftigelse tilladt, at

Anstaltens Embedsmænd og Betjente lod

forfærdige Møbler og andre Brugsgjenstande ved Fanger, naar Bestilling skete paa Anstaltens Kontor, og Betaling for Fangernes Arbejde erlagdes med 50 Ø. daglig. Materialet skulde tillægges af Bestilleren selv, og intet maatte benyttes af Anstaltens, selv ikke mod Betaling. I Henhold til denne Ordning har Tiltalte i Aarenes Løb faaet ikke ubetydeligt Arbejde udført i Anstalten, idet han dels ved enkelte Lejligheder har ladet forfærdige Møbler og andre Gjenstande, dels stadig har ladet Reparationer af sine Vogne og Avlsredskaber og Hestebeslag udføre i Anstalten. Medens intet er forsømt med Hensyn til den Betaling, skulde ydes Anstalten derfor - hvorved bemærkes at Smedearbejdet næsten udelukkende udførtes af Fangen Ekmann, der var i Aktieselskabets, ikke i Anstaltens Arbejde - har derimod den Opsynsbetjent, som i de sidste 4 1/2 Aar har haft Tilsynet med disse Arbejder i Anstalten, Tiltalte Poulsen, forklaret, at han i Løbet af den angivne Tid vel ved nogle Lejligheder efter særlig Paalæg af Tiltalte har anskaffet det fornødne Træmateriale til større Forfærdigelser for ham, og at han ligeledes for Tiltaltes Regning har anskaffet Jærn og Træ til Reparationsarbejder, naar det var af det Slags, som Anstalten ikke havde i sin Beholdning, men at han ellers sædvanlig til Vedligeholdelse af Tiltaltes Vogne og Avlsredskaber, Havebænke, Hønse- og Svinehuse, Svinetrug m. m. har benyttet Anstaltens Materiale af Træ og Jærn, og har forment at han derved har handlet baade med Tiltaltes Vidende og overensstemmende med hans Ønske. idet Tiltalte, som af Poulsen erkjendt, vel aldrig har paalagt ham at benytte Anstaltens Materiale, eller nogen Sinde er gjort bekendt med, at det skete, men paa den anden Side heller ikke, udenfor enkelte Tilfælde, har sagt ham, hvor han ellers skulde tage Materialet fra og ved Lejligheder har ytret Misfornøjelse med at skulle betale Regninger, samt derhos maattet indsee, at hvad han betalte for, ikke kunde have været tilstrækkeligt til, hvad der maatte være medgaaet. Medens Tiltalte har erklæret, al

han efter denne Forklaring vel vil antage, at der til hans Arbejde under tiden er forbrugt af Anstaltens Materiale, har han paastaet, at saadant - naar undtages, at nogle gamle værdiløse Brædder engang ere anvendte til et Hønsehus - er sket uden hans Vidende og meget mod hans Villie. Han har benægtet ved nogen Lejlighed at have givet Antydninger, hvoraf der kunde sluttes, at han ønskede saadant, og vil tvært imod ofte have givet Poulsen Ordre til at indkjøbe det fornødne Materiale, og da hans Materialregninger tillige angik Bygningsmateriale, har han ikke ved det Gjennemsyn, han foretog, kunnet slutte sig til Noget derom, og om det derefter end ikke kan be-
tvivles, at Poulsen ved forskellige Lejligheder til Tiltaltes Privatarbejde har benyttet Materiale Anstalten tilhørende kan det ikke anses oplyst, at saadant er sket med Tiltaltes Vidende og Villie, idet han navnlig med Føje har kunnet forudsætte, at Poulsen, hvis der ikke fandtes tilstrækkeligt Materiale enten i de kasserede Stykker, som skulle fornyes, eller i Tiltaltes egen Beholdning, der enten af sig selv vilde anskaffe saadan for hans Regning eller dog i det Mindste gjøre ham opmærksom paa, at saadant behøvedes. For saa vidt Tiltalte dernæst har erkjendt, at han i 1876 eller 77 har afhændet et Parti for Anstalten overflødige Tagsten, der af Bygningsinspektøren var ansat til en Salgs-værdi af 100 Kr. for denne Sum, og undladt at indbetale Summen i Anstaltens Kasse, har han forklaret, at dette hidrører fra, at han, efter at have modtaget Beløbet og foreløbig lagt det til Side til nærmere Berigtigelse, fuldstændig havde for-glemmt Sagen, indtil han ved Undersøgelses Begyndelse atter erindrede og selv anmeldte den, og da denne hans Forklaring

Spalte 4

ikke tør forkastes, vil hans Forhold heller ikke for saa vidt kunne paadrage ham An-svar.
Det maa endvidere anses oplyst,

dels at der til Opsætning af en Andedam, som Tiltaltes senere afdøde Søn indrettede paa Anstaltens Grund, er benyttet - for-uden Del værdiløse Sien fra nedbrudte Latrinrender - desuden til Kantning nogle nye Sten af Anstaltens Murstensbeholdning, ansat til Værdi 13 Kr., samt at Opmuring er sket ved Anstaltens Kalk, dels at to mindre murede Tilbygninger, som Tiltalte har opført i Sammenhæng med Anstaltens Tilbygning til Vognport og til Svine- og Faarehus ere vedligeholdte sammen med Anstaltens Bygninger, for saa vidt angaar Hvidtning af Mur, Un-
derskalning af Tag, og at endelig et frit-staaende Halvtags Træskur til Arbejdsvogne er opført med gamle Anstalten tilhørende Brædder. Ligesom imidlertid dette sidste efter Tiltaltes Angivelse er sket med den daværende nu afdøde Fængselsinspektørs Tilladelse, saaledes har Tiltalte i Følge sin Forklaring, ogsaa i øvrigt i den her om-handlede Henseende handlet i god Tro, idet det altid har været hans Tanke, at de om-meldte tvende Tilbygninger, der, som an-ført, ere i Forbindelse med Anstaltens Stald og til Nedbrydning af ringe eller ingen Værdi, skulde forblive ved Anstalten uden Vederlag ligesom Andedammen, og baade derefter og efter den dermed forbundne aabenlyse Fremgangsmaade findes der ikke Grund til at antage, at Tiltalte ved disse forholdsvis ubetydelige Vedligeholdelses-arbejder har tilsigtet at tilvende sig nogen ulovlig Fordel. Det er endelig oplyst, at Tiltalte ved en ham tilhørende paa An-staltens Grund opført Ladebygning, som han, efter hvad han har erkjendt, ikke har haft til Hensigt at overlade Anstalten - i alt Fald ikke uden Vederlag - har, da han i 1881 lagde Træ-Logulv i samme, taget del hertil fornødne Træmateriale paa Anstaltens Regning hos Kjøbmændene Kragh & Soele i Horsens og, da Regningen i 1882 fremkom, ladet Beløbet, 106 Kr. 58 Ø., udbetale af Anstaltens Kasse. Tiltalte har derom forklaret, at han tog det omtalte Træmateriale paa Anstaltens Regning, ikke fordi han vilde lade Anstal-ten betale det, men kun for at skaffe sig

en Kredit, som han frygtede mulig kunde blive nægtet, hvis han tog det i eget Navn, og at han gjorde Regning paa ved Forfaldstid selv at kunne betale Beløbet, hvorfor han bad Kragh & Soele at opføre det i særskilt Regning til Anstalten og udsætte Kravet en længere Tid. Da han imidlertid i 1882, da det kom, ikke endnu var i Stand til at betale og han ikke ønskede at gjøre Sagen bekendt for Kassereren, lod han Anstalten betale Regningen i Tillid til, at han senere kunde godtgjøre Anstalten Træmaterialet ved at lægge lignende i dens Beholdning, men heller ikke dertil var han indtil Sagens Begyndelse bleven i Stand. Hvorvel der nu ikke er tilstrækkelig Grund til at betvivle, at Tiltalte fra først af har haft til Hensigt selv at udrede det ommeldte Beløb, findes han dog ved i egen Interesse at rekvirere Varer paa Anstaltens Regning, og end mere ved derefter at lade Anstalten betale disse uden Hensyn til det Usikre i de Forudsætninger, hvorfra han dengang er gaaet ud, at have saaledes misbrugt sin Embedsstilling til egen Fordel, at hans Forhold vil paadrage ham Ansvar efter Straffelovens 141. Tiltalte, der under sagen har indbetalt saa vel det ovennævnte Beløb af 100 Kr. for solgte Tagsten, som sidstanførte Beløb af 106 Kr. 58 Ø., er født den 31. Oktober 1824 og blev i 1853 ansat som Kasserer og i 1861 udnævnt til Inspektør ved Straffeanstalten. Den Straf, han efter fornævnte Lovbestemmelse har forskyldt, findes efter Omstændighederne at kunne fastsættes til en Statskassen tilfaldende Bøde af 500 Kr. eller saafremt denne Bøde ikke fuldt betales inden Exekutionsfristens Udløb, til simpelt Fængsel i 2 Maaneder. De øvrige Tiltalte ere ved deres egne Tilstaaelser, der, for saa vidt de have Medskyldige - med en enkelt Undtagelse - stemmer med de af disse afgivne Forklaringer og i øvrigt til Dels bestyrkes ved de ellers under Sagen fremkomne Oplysninger overbevist om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

2) Tugthusfange Valentin Schou, der efter udstaaet Straf løslodes af Straffeanstalten den 6. Maj 1882, men nu efter ny Dom afsoner 2 Aars Tugthusstraf, var under sin forrige Straffetid anbragt i Aktieselskabets Arbejde under dettes Fabrikmester, Tiltalte 31 Lander. Efter Aftale med denne om til fælles Fordel at forskaffe ham, hvad han var i Stand til af Varer, som skulde stjæles fra Selskabet, har Tiltalte, som ikke havde Lejlighed til selv at tilvende sig disse, henvendt sig til andre paa Selskabets Oplag for færdige Varer anbragte Fanger, med hvem han traf Aftale om, at de skulde tilvende sig dem. Paa denne Maade har han i Løbet af et halvt Aar indtil April 1882 i mange forskellige Gange, sædvanlig et Par Gange om Ugen, dels af Tiltalte 12 E. Hoyer, dels af andre Fanger

Spalte 5

modtaget Bomuldstøj og Stout i Stykker paa 3-5 Alen samt Uldvarer et Stykke ad Gangen og endvidere 10-12 Duge og 2 Stkr. Haandklædedrejl a 50 Alen, som Fangerne tilvendte sig fra Oplaget. Varerne, der ialt ere anslaaede til en Værdi af 200 Kr., leverede han efterhaanden til Lander, som betalte ham med Proviant og Penge, hvoraf han atter betalte ovennævnte Fanger. Endelig har han engang for et Par Aar siden efter Aftale med Tiltalte 24 Jørgensen ligeledes ved Tyveri, forskaffet denne et Stykke Lærred paa 5 Alen af Værdi 2 Kr. Tiltalte, der er født den 21 Mai 1846, er forhen straffet mange Gange, senest i Følge Københavns Kriminal- og Politirets Dom med Tugthusarbejde i 2 Aar. For sit her anførte Forhold vil han være at idømme en lempet Tillægsstraf, der efter Omstændighederne bestemmes til Tugthusarbejde i 6 Maaneder.

3) Tugthusfange Niels Laursen, der var anbragt i Aktieselskabets Arbejde ved Strikkemaskinerne, har i Løbet af et halvt Aar i Vinteren 1881-82 en a to Gange egentlig stjaalet Uldsager af dem. ved hvis

Forarbejdelse han var ansat, et Stykke ad Gangen, hvilke Gjenstande han efterhaanden afsatte til andre Fanger, særlig de Medtiltalte 4 Petersen, 9 Ekmann og 10 Arrestanten Jensen, med hvem han forud havde truffet Aftale om at forskaffe dem, hvad han kunde tilvende sig af deslige Sager. Værdien af de af ham stjaalne Gjenstande har han ikke kunnet angive nærmere end at den andrager et betydeligt Beløb. Tiltalte, der er født 17. Juli 1859 og senest ved den kgl. Viborgske Landsoverrettsdom af 27. Maj 1878 straffet med Tugthusarbejde i 10 Aar, vil for sit foranførte Forhold være at anse efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

4) 5) 6) og 13) de betingelsesvis be-naadede Fanger Jens Ole Petersen, Rasmus Rasmussen og Frederik Julius Dahl samt Tiltalte Thomas Andersen eller Axel-terp bleve løsladte, de 3 Førstnævnte paa betinget Benaadning henholdsvis i November, Oktober og December 1882 og Tiltalte Andersen efter udstaaet Straf 8. April f. A. Den sidste Del af deres Straffetid tilbragte de sammen paa Anstaltens 11. Afdeling og da de 3 Førstnævnte befandt sig i det saakaldte Overgangsstadium, hvor de havde større Frihed til at bevæge sig ved udvendigt Arbejde i Anstaltens Gaarde samt t Haverne udenfor Muren og herved kom i Berørelse med flere Fanger og Funktionærernes Familier og Tyende, fik de større Lejlighed til at afsætte stjaalne Koster. Det var en Aftale mellem Fangerne paa den nævnte Afdeling, at de saa ofte en af dem modtog Anmodning fra en Udenforstaaende om Varer, skulde selv eller ved andre Fanger søge at skaffe disse, og at Vederlaget, som indkom, skulde deles ligeligt mellem dem uden Hensyn til hvem der havde den egentlige Andel heri. Denne Aftale tiltraadte de Tiltalte hver for sit Vedkommende fra den Tid de indkom i Afdelingen, og i Henhold dertil have de i den Tid, de hensad i Afdelingen virket i fælles Interesse ved at modtage Bestillinger paa Varer fra Udenforstaaende og selv eller

ved andre Fanger tilvende sig Varer, bringe dem til Bestemmelsesstedet, modtage Betaling herfor og dele denne med de øvrige Deltagere, ligesom de selv til Gjengæld oppebar deres Andel af det Vederlag, som andre Deltagere fik ved Afsætningen af stjaalne Varer. Varerne, som for største Del tilhørte Aktieselskabet, bestod fornemmelig i Uldsager, som Fanger ved Strikkemaskinerne efter forudtruffet Aftale leverede Afdelingen, eller i Hvergarns- og Dækketøjer m. m. som Afdelingsfangerne selv eller ved andre Fanger tilvendte sig fra Selskabets Oplag, men de Tiltalte have ikke kunnet gjøre Rede for alle de ulovlige Erhvervelser, der saaledes ere skete for fælles Regning, idet de ikke altid erfarede, naar eller til hvem Tyverierne skete eller til hvem Varerne bragtes. Med Hensyn til den Delagtighed som de nævnte Tiltalte - foruden at deltage i Udbyttet med de Øvrige - have haft i de her omhandlede Fællestyverier er oplyst følgende: Tiltalte 4 Petersen har i mange Gange af det til Afdelingen for en Del ved hans egen Medvirkning ulovlig erhvervede Varer leveret til sin nuværende Hustru. Tiltalte Nr. 34 Christiane Caroline Rasmussen, dengang tjenende hos Straffeanstaltens Præst, fornemlig Uldvarer, i Alt vurderet til 22 Kr., til Tiltalte Nr. 35 Ane Sofie Petersen, dengang boende i Præstens Hus, ligeledes Uldvarer af Værdi 44 Kr. til daværende nu afdøde Fange Hans Jørgen Christiansen 2 Par Underbenklæder og en Dug af Værdi 8 Kr., til Tiltalte 9 Ekmann et Skjørt af Værdi 4 Kr. til Tiltalte 23 Jens Madsen en Damevest af Værdi 2 Kr., til Tiltalte 26 Thorup Hvergarnstøj til en Kjole, et Par Muffediser og 2 Stkr. Uldgarn af Værdi 5 Kr., til Tiltalte 27 Nielsen eller Mariager en Vest og 2-3 Pund Uldgarn af Værdi 3 Kr., til Tiltalte 28 Sønderups Hustru en Vest og et Stk. Hvergarnstøj af Værdi 10 Kr., hvorhos han ganske kort før

sin Løsladelse fra Oplaget stjal et Dusin Par Strømper, bestemt til ovennævnte Hans Jørgen Christiansen, hvilke han imidlertid maatte kaste fra sig, da Tyveriet, inden han havde faaet dem afleveret, opdagedes. Tiltalte 5 Rasmussen har af de fra Afdelingen til Dels ved hans egen Henvendelse til andre Fanger erhvervede Varer i Løbet af 1/2 Aar en Gang ugentlig eller hveranden Uge leveret Tiltalte 9 Ekman efter derom forud truffet Aftale fornemmelig Uldvarer, et Stk. ad Gangen, ligesom han ogsaa leverede Tiltalte 4 Petersen enkelte Stykker til videre Besørgelse. Fremdeles har han tilvendt sig dels 3 Stkr. HHvergarnstøj af det, med hvis Tilvirkning han var beskæftiget hvilket han leverede Tiltalte 9 Ekman. dels i Forening med andre Fanger paa Afdelingen, deriblandt Tiltalte 6 Dahl, 4 Stkr. Hvergarnstøj, der fordeltes til de Tiltalte 4 Petersen og 10 Arrestanten Jensen til Viderebesørgelse og ellers afsattes til Tiltalte 24 Jørgensen, hvorhos han endelig har tilvendt sig et af Anstaltens Sengetæpper, som leveredes 10 Arrestanten Jensen. Tiltalte 6 Dahl har af de fra Afdelingen ulovligt erhvervede Varer i Løbet af 1 1/2 Aar til sin Løsladelse under Tiden een eller to Gange om Ugen, under Tiden med flere Ugers Mellemrum udleveret Uld- og Bomuldsvarer til Viderebesørgelse ved 10 Arrestanten Jensen og ved ovennævnte nu afdøde Hans Jørgen Christiansen. Endvidere har han i Forening med andre Afdelingsfanger tilvendt sig en Gang 4 Stkr. Lærred, der afsattes til en nu udgaaet Fange Smed Berendt og en anden Gang, som ovenfor anført, 4 Stkr. Hvergarnstøj. Endelig har han af Gjenstande, Anstalten tilhørende, tilvendt sig og leveret 10 Arrestanten Jensen 2 Sengetæpper og en Bismar, hvoraf Bismaren og det ene Sengetæppe var bestemt til at modtages af Tiltalte 13 Andersen ved hans Udgang af Anstalten. Tiltalte 13 Andersen eller Axelterp har af de til Afdelingen stjaalne Sager leveret til Tiltalte 20 Steffensen og til Tiltalte 29 Brandstrups Hustru forskellige

Sager samt endelig ved sin Udgang fra Anstalten medtaget forskellige, dels denne, dels Aktieselskabet tilhørende Gjenstande. Tiltalte Petersen, født 14. December 1846, blev ved Højesteretsdom af 19. Februar 1878 dømt til 8 Aars Tugthusarbejde og anset ved Landsoverrettsdom af 27. Maj 1873 for 7. Gang begaaet Tyveri med Tugthus i 3 Aar. Tiltalte Rasmussen, født 24. Marts 1831, blev senest efter Kriminalrettsdom af 12. Februar 1876 anset med Tugthusarbejde i 8 Aar. Tiltalte Dahl, født 11. April 1825, blev ved Kriminalrettsdom af 4. April 1876 senest anset med Tugthus i 8 Aar. Tiltalte Andersen eller Axelterp, født 20. Januar 1842, er senest i Følge Fredericia Kjøbstads Extraretsdom af 5. April 1877 anset med Tugthus i 5 Aar. De Tiltalte ville for deres foranførte Forhold nu være at ansee: Tiltalte Petersen for 8. Gang Tyveri, Tiltalte Rasmussen for 7. Gang Tyveri, Tiltalte Dahl for 6. Gang Tyveri og Tiltalte Andersen for 6. Gang Tyveri, Petersen, Rasmussen og Dahl til Tugthus i 2 Aar hver og Tiltalte Andersen til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. 7) Betingelsesvis benaadet Fange Svend Larsen, der i de senere Aar af fik Ophold paa Straffeanstalten var anbragt i dennes Proviantkjælder, har efter Anmodning af Tiltalte 24 Jørgensen i Løbet af 1/2 Aar stjaalet og leveret denne Flæsk fra Anstaltens Beholdning og efter Anmodning af Tiltalte 9 Ekman til denne stjaalet Flæsk; fremdeles har han nogle Gange stjaalet og leveret til Tiltalte 23 Brandstrups Hustru Flæsk og Kjød og endvidere leveret hende forskellige Varer, som andre Fanger efter hans Anmodning stjal fra Aktieselskabet, hvorhos han efter Anmodning af Tiltalte 30 Andersens Hustru ligeledes ved andre Fangers Medvirkning har Selskabets Varer tilvendt sig og efterhaanden leveret hende forskellige Sager. - Tiltalte er født 6. Decbr. 1841 og senest ved Højesteretsdom 2. Oktbr. 1874 anset med Tugthus i 10 Aar. For sit anførte

Forhold vil han nu være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

8) Betingelsesvis benaadet Fange Christen Sørensen eller Skov, var, medens han befandt sig i Overgangsstadiet, behjælpelig med at tærse for Inspektøren og kom derved i daglig Berøring med dennes daværende Karl og hans Røgter, Tiltalte 42 Laurssen og 43 Knudsen, og efter Aftale med disse har han flere Gange ugentlig bragt Førstnævnte Uldvarer m. m. og Sidstnævnte forskellige Varer, hvilke Varer han efterhaanden modtog af Tiltalte 10, Arrestanten Jensen, med hvem han havde aftalt at afsætte for ham, hvad han selv eller ved andre Fanger kunde tilvende sig. Tiltalte er født 2. Decbr. 1822 og senest ved Viborg Overretsdøm af 21. Maj 1872 for Tyveri anset med Tugthus i 12 Aar. Han vil nu være at anse med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Side 2

1. spalte

9) Smed Martinus Adolph Eliassen eller Ekman blev i Januar 1864 benaadet for den ham ved Højesteretsdøm af 18. Marts 1863 ikjendte Livsstraf med livsvarigt Fængsel, men Friheden blev ham skænket i April 1882. Han var til sin Løsladelse i mange Aar anbragt i Aktieselskabets Arbejde som Smed i egen Smedie, og da han baade ydede dette og Fabrikmesteren personlig god Tjeneste, havde han større Frihed til at færdes inden for Anstalten, ligesom han ofte kom i Huset hos Anstaltens nuværende Præst, hvor han jævnlig nød Forplejning. I sin Straffetid har han benyttet sin Forbindelse med andre Fanger til ved disses Hjælp at bestjæle Selskabet i betydeligt Omfang, ligesom han for sin Fortjeneste har indkjøbt mange Varer af Fabrikens og faaet saadanne skjænkede af Fabrikmesteren. I de sidste 5 Aar af sin Straffetid har han saaledes efter Aftale med andre Fanger om at stjæle Varer til ham modtaget

saadanne, foruden at de Tiltalte 4 Petersen, 10 Arrestanten Jensen og 12 Hoyer, ogsaa til Stadighed fra forskellige efterhaanden udgaaede Fanger, hvoriblandt Tiltalte 14 Mortensen og som oven for nævnt Tiltalte 5 Rasmussen. For Varerne betalte Tiltalte de forskellige Fanger især Brændevin, hvoraf han ved Tiltalte 31 Lander og 33 Preuthun indførte betydeligt i Anstalten. Sine Koster har Tiltalte afsat paa følgende Maade: En Del har han efterhaanden og afvexlende ved lovlig indkjøbte Ting bragt til Præstens Hus og skænket Præstens Svigermoder og senere Præstens Hustru af Hensyn til den Forplejning, han jævnlig nød i Huset. Førstnævnte er nu afgaaet ved Døden og Sidstnævnte vil af Hensyn til den ubetingede Tillid, Tiltalte nød ogsaa uden for Præstens Hus, og da det var vitterligt, at han indkjøbte betydeligt for sin Arbejdsfortjeneste, ikke have tænkt sig, at Tingene vare stjaalne. En anden Del bragte han ligeledes til Præstens Hus, hvor han havde dem beroende i forskellige ham tilhørende i Huset henstaaende Møbler, indtil de efterhaanden afhentedes af hans Datter Tiltalte 36, Carlsens Hustru, som den Gang tjente i Horsens. Endelig har Tiltalte ladet største Delen af de ulovlig erhvervede Varer udbringe af Anstalten ved Tiltalte 31 Lander, som efter Tiltaltes Paalæg leverede dem til en i Horsens boende Pige, der skulde bevare dem for ham til han, som han den Gang ventede, vilde blive løsladt. Tiltalte er født 11. Novbr. 1815 og vil for sit foranførte Forhold være at anse med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

10) Arrestanten Jens Christian Jensen, der blev løsladt 6. Decbr. 1882, har i Løbet af Vinteren 1881-82 en Gang ugentlig modtaget til Afsætning af Fanger stjaalne Uldvarer af alle Slags, som han i samme Vinter afsatte til Tiltalte 37 Nielsen, 38 Jacobsen, 39 Christensen og 40 Jensen. Efter at Arrestanten 9. Maj f. A. var løsladt af Arresten under nærværende Sag og boede i Horsens, begik han 2. Juni næstefter et Tyveri i det

Hus, hvor han boede; han blev atter arresteret, men saae Lejlighed til at undvige fra Arresten den 11. Juni f. A. og begik den følgende Dag to Tyverier i Horsens. Arrestanten er født 5. April 1848, er senest ved Højesteretsdom af 2. Januar 1873 anset med Tugthus i 6 Aar; han vil nu være at straffe med Tugthus i 5 Aar.

11) Arbejdsmand Lars Rasmussen blev i 1869 indsat som Livsfange i Anstalten, men løsladt i Maj 1882. Efter gjentagne Opfordringer af daværende Opsynsbetjent paa Anstalten, Tiltalte 22 Jensen, har Tiltalte fra Anstaltens Beklædningsoplag, hvor han var ansat, i 1881 stjaalet og leveret Jensen Varer, ligesom han efter Anmodning af forhenværende Opsynsbetjente Tiltalte 16 Stockholm og 21 Jacobsen har tilvendt sig og leveret dem Varer; endelig har han efter Anmodning forskaffet forhenværende Dagvagt paa Anstalten, Tiltalte 26 Thorup gennem Tiltalte 12 Hoyer et Stykke Lærred til Forklæder. Tiltalte er født 25. September 1842 og ved Højesteretsdom af 8. Juni 1869 anset med Tugthus paa Livstid, men løsladt i Maj 1882; han vil nu være at straffe med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

12) Arbejdsmand E. I. Dahl Hoyer, der blev løsladt fra Anstalten i November 1882, har i det sidste Aar af sin Straffetid jævnlig stjaalet Varer fra det Aktieselskabet tilhørende Oplag. Efter Aftale med Tiltalte 2 Schou leveredes Varerne til denne, der afsatte dem til Tiltalte 31 Lander, Tiltalte 11 Rasmussen, Tiltalte 9 Ekmann og Tiltalte daværende Opsynsbetjent 23 Madsen samt endelig til Tiltalte 33 Preuthun. Tiltalte er født 19. September 1883 og senest ved Højesteretsdom af 29 Oktober 1878 straffet med Tugthusarbejde i 4 Aar; han vil nu være at straffe med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

14) Smedesvend Th. Mortensen løslodes af Straffeanstalten i 1881 efter at have udstaaet en 3 Aars Straf. Han har i det sidste Fjerdingaar af sin Straffetid

flere Gange ugentlig bragt Tiltalte 9 Ekmann Uldvarer, som Fanger efter Aftale med ham tilvendte sig til ham, hvorfor der af Ekmann gaves Fangerne Vederlag i Brændevin og Proviant. Tiltalte er født 3. Februar 1851 og senest straffet med Tugthus i 3 Aar; han vil nu være at anse med Forbedringshusarbejde i 1 Aar

15) Forhenv. Spisemester paa Anstalten Ole Andersen har været ansat i denes Tjeneste fra 1. April 1883, først som Portner og derefter som Spisemester, indtil han under nærværende Sag afskedigedes. Foruden at han i de senere Aar forskellige Gange har tilvendt sig mindre Kvantiteter The og Kaffe af Anstaltens Beholdning, har han i næsten hele den Tid, i hvilken han har været Spisemester, tilegnet sig af Anstaltens Proviant, naar der saltedes Kjød og Flæsk, mindre Kvantiteter til sin egen Husholdning. Tiltalte, der er født 8.

Spalte 2

April 1826 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

17) Forhenværende Opsynsbetjent O. Poulsen eller Christensen har været ansat paa Anstalten siden 1. Juni 1860, indtil han under Sagen afstedigedes. Fra 1878 førte han Tilsynet med de Fanger, der beskæftigedes som Snedkere, Bødkere, Smede og Sadelmagere. Til det Arbejde, der udførtes ved Fanger fra Private, skulde de paagjældende Bestillere selv tillægge det fornødne Materiale; dette skete imidlertid kun undtagelsesvis, idet de sædvanligvis overdrog Tiltalte at anskaffe det for dem, og af Hensyn hertil har han ogsaa haft Oplag af Trævarer og Jærn i Anstalten og ogsaa heraf taget alle de finere Træsarter og det Jærn, som anvendtes til Privatarbejde. Derimod har han ofte tilvendt sig Fyrretræ af Anstaltens Beholdning til dette og herfor taget Betaling af Bestillerne. Endvidere har han i forskellige Gange tilvendt sig Stykker af Anstaltens Saalelæder og stjaalet Tvistspild, der tilhørte Aktieselskabet. Tiltalte

der er født i Marts 1829 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

18) Forhenværende Opsynsbetjent Jacob Mortensen har været ansat i Straffeanstaltens Tjeneste fra 1872 indtil han nu under Sagens Gang afskedigedes. Han har i de senere Aar ved flere Lejligheder af forskellige Fanger modtaget og forbrugt forskellige Varer; uden Anledning fra hans Side gave Fangerne ham disse Ting, som han, uagtet han indsaae, de vare stjaalne, dog modtog. Tiltalte, der er født den 27. September 1838 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

19) Forhenværende Opsynsbetjent Jens Nielsen har været ansat ved Anstalten siden 1875, indtil han under nærværende Sag afskedigedes; han har i Slutningen af 1875 og i Begyndelsen af 1876 af en daværende Fange i forskellige Gange efter forud sket Anmodning til ham modtaget diverse Varer, som han vidste Fangen maatte have erhvervet ved Tyveri, hvorhos han selv har stjaalet dels i 1881 nogle Malerverer tilhørende Anstalten og dels næsten under hele Tidsrummet Hægter, Naale og Knapper samt et Par Lispund Tvistspild, tilhørende Aktieselskabet. Tiltalte, der er født i Februar 1845 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

20) Forhenværende Opsynsbetjent S. Steffensen har været ansat siden 1877 indtil han under nærværende Sag afskedigedes. Han har for et Par Aar siden afkjøbt forskellige Fanger stjaalne Sager, som de efter hans Anmodning tilvendte sig til ham. Tiltalte, der er født i Juli 1841 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

21) Forhenværende Opsynsbetjent Simon Jacobsen ansattes 1865, indtil han under nærværende Sag afskedigedes; han har for et Par Aar siden af daværende Fange, Tiltalte 4 Rasmussen, 3 Gange modtaget et Par Strømper, som han for-

maaede Rasmussen til at stjæle til ham. Tiltalte, der er født den 25. September 1839 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

22) Forhenværende Opsynsbetjent Niels Jensen, der fra 1879 indtil sin Afskedigelse har været i Anstaltens Tjeneste, har for et Par Aar siden formaaet daværende Fange 11 Rasmussen til at stjæle Varer til ham og senere i 3 forskellige Gange modtaget Varer, som en anden Fange uden Foranledning fra hans Side tilbød ham, uagtet han indsaae, at Tingene vare stjaalne. Tiltalte, der er født den 7. November 1840 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

23) Forhenværende Opsynsbetjent Jens Madsen, der fra 1879 til sin Afskedigelse har været i Anstaltens Tjeneste, har i 1882 af Tiltalte 4 Petersen, Tiltalte 12 Høyer samt af en tredje Fange modtaget forskellige Koster, der vare stjaalne til ham efter herom forudsket Anmodning til Fangerne. Kosterne bestode i Rimmelæder og to Gange to Stykker Lærred. Tiltalte, der er født den 5. Marts 1852 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage. (Sluttet).

Jyllands Posten side 2 4.-3.-1884

Kommissionsdommen i Horsens

Tugthussag.

(Sluttet.)

24) Forhenværende Opsynsbetjent og Bager paa Anstalten Joh. R. Jørgensen blev antaget som Bager i 1830 og er under Sagen afskedigt. Fra Midten af 1881 har han indladt sig paa af fanger at modtage stjaalne Sager, som han forud havde anmodet dem om at stjæle til sig, og særlig af en enkelt daværende fange, som nu er i Amerika, modtaget stjaalne Varer en Gang ugentlig eller sjældnere, bestaaende af strikkede Varer, Garn, mindre Stykker

Lærred m. m. Tiltalte, der er født den 24. September 1876 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

25) Reservebetjent paa Anstalten I. P. V. Fischer, ansat i Anstaltens Tjeneste 1877 til sin Afskedigelse under Sagen, har for et Par Aar siden af to daværende Fanger, uden forud truffet Aftale, købt og modtaget diverse Varer, som han vidste maatte være stjaalne. Tiltalte, der har opgivet at være født den 4. September 1850, altsaa nu 33 Aar gammel, hvilken Alder af Retten er skjønnet at stemme med hans Udseende, og som ej forhen er straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

26) Forhenværende Dagvagt E. I. Thorup, ansat ved Anstalten i 1857 og nu afskediget, har i 1881 forskellige Gange afkjøbt Tiltalte 4 Petersen Varer, som denne efter foregaaende Aftale havde stjaalet og har paa samme Tid formaaet Tiltalte 11 Rasmussen til at forskaffe sig et Stykke Lærred. I 1882 har han afkjøbt en daværende Fange forskellige Varer, som han vidste vare stjaalne. Tiltalte er født den 24. December 1828 og ikke forhen straffet; han vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

27) Forhenværende Dagvagt T. Nielsen eller Mariager, ansat ved Anstalten siden 1863, indtil han under Sagen afskedigedes, har i 1881 afkjøbt Tiltalte 4 Petersen en Vest, som P. efter Aftale havde tilvendt sig til ham. Tiltalte, der er født den 24. August 1882 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

28) Eleonore Vilhelmine Rasmussen, fhv. Bogholder ved Anstalten, Sønderups Hustru, har i Vinteren 1881-82 og den paafølgende Sommer af Tiltalte 4 Petersen og en tidligere nu afdød Fange i mange forskellige Gange modtaget stjaalne Varer. Disse leveredes denne dels efter forudgaaet Anmodning til Fangerne om at stjæle dem til hende, dels uden forudtruffet Aftale, idet fornævnte afdøde Fange hos hende havde et fast Afsætningssted for stjaalne

Sager. Tiltalte, der er født den 11. Juli 1837 og ved Kriminalretsdom af 8. December 1863 blev straffet med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

29) Inger Jørgensen, Sygehusbetjent Brandstrups Hustru, har i Løbet af de sidste Par Aar flere Gange af forskellige Fanger modtaget Uldgarn, Sengebaand osv. samt ubetydeligt Flæsk og Kjød, hvilke Ting Fangerne uopfordret tilbød hende og som hun modtog, vidende, at de vare stjaalne, ligesom hun i 1882 har ladet Tiltalte I. Larsen forstaa, at hun var villig til at modtage, hvad han kunde tilvende sig til hende. Tiltalte, der er født 22. Maj 1827 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

30) Kirstine Andersen, Tiltalte 15 fhv. Spisemester paa Anstalten Andersens Hustru, har i 1881, efter forud at have ladet Tiltalte 19 Larsen forstaa, at hun ønskede saadanne Varer, modtoget forskellige af disse, skjønt hun vidste, at han selv eller ved andre Fanger maatte stjæle dem. Tiltalte, der er født den 5. Marts 1852 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

31) Forhenværende Fabrikmester P.O. I. Lander var indtil Foraaret f. A. ansat som Mester i Aktieselskabets Fabriker paa Anstalten. Foruden at Tiltalte ved enkelte Lejligheder af forskellige Fanger har købt Varer, som han vidste vare stjaalne har han i 1/2 Aar efter Aftale med Tiltalte Schou om til fælles Fordel at forskaffe ham, hvad han kunde erhverve ved Tyveri, modtaget og udført af Anstalten en Mængde forskellige Varer; han har endvidere i 1 Aar været Tiltalte 9 Ekman behjælpelig ved de af ham begaaede Tyverier. Tiltalte, der er født 10. Maj 1840 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

33) Forhenværende Fabrikmester P. H. Gylding Preuthun har, mens han var Mester i Aktieselskabets Fabrik paa Anstal-

ten, formaaet Tiltalte 12 Hoyer til at stjæle til ham af Selskabets Oplag, dels Rimmelæder, dels Uldtøj og Stout, hvilke han for en Del lod vikle om sig af Hoyer og saaledes skjulte paa fin Person hjembragte. Tiltalte har ogsaa forklaret, at han i nogle Gange har været Tiltalte Ekman behjælpelig med at stjæle Flor- mel fra Selskabet. Tiltalte, der er født den 25. Marts 1829 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

34) Christiane Caroline Rasmussen, Tiltalte 4 Petersens Hustru og 35) Ane Sophie Petersen, af hvilke Førstnævnte tjente i Præstens Hus indtil November 1882, medens Sidstnævnte havde Ophold sammesteds, have i Halvaaret Maj-November 1882 afvexlende i mange Gange modtaget Uldvarer m. m. fra Tiltalte 4 Petersen, uagtet de indsaa, at disse vare stjaalne; han henlagde, naar han arbejdede i Anstaltens Haver, de stjaalne Sager i en under en Busk i Haven nedgravet Kasse til Afhentning af de Paagjældende, der sædvanlig lagde en Flaske Brændevin i Stedet. De Tiltalte, der ere fødte: Rasmussen den 2. Januar 1857 og Petersen den 8. Oktober 1866 og ikke forhen straffede, ville være at anse: Førstnævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og Sidstnævnte med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

36) Th. P. E. Ekmann, Carlsens Hustru har, medens hun fra November 1878 til Maj 1879 tjente i Horsens, jævnlig, naar hun besøgte sin Fader, Tiltalte 9 Ekmann, paa Anstalten i Præstens Hus modtaget stjaalne Varer, bestaaende af Uldsager, Bomuldstøj, Lærred m. m., som hun formodede vare stjaalne. Endvidere har hun i Oktober 1881, medens hun tjente hos Hotelejer Petersen i Horsens, fra- stjaalet denne en 100 Kronesedel; endelig har hun i samme Tidsrum en Tid forud fra- stjaalet ham 10 Ke. i Sølv. Tiltalte, der er født den 29. Avgust 1856 og ikke forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage.

37) Vognmand Hans Nielsen eller Lihme,

38) Vognmand Rasmus Jacobsen,

39) Vognmand Hans Christensen eller Roe og

40) Vognmandskusk Niels Peter Jensen have, medens de i 1881 kjørte Kul til Anstalten, afkjøbt Tiltalte 10 Arrestanten Jensen stjaalne Varer, Sidste dog uden foregaaende Aftale, skjønt de vidste, at han kun ved Tyveri kunde skaffe dem. Tiltalte, der er født Nielsen den 22. September 1825, Jacobsen den 5. Januar 1833, Christensen den 15. Februar 1822 og Jensen den 21. Avgust 1847 og ikke forhen straffede, ville være at anse : de 2 Først- nævnte med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, den Tredie med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage og Sidstnævnte med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

41) Snedkersvend D. A. Challet har, medens han i 1881 udførte Snedkerarbejde i Anstalten, 5 Gange afkjøbt en daværende Fange 3 Trøjer og 2 Par Underbenklæder, som Fangen uopfordret tilbød ham, skjønt han vidste de vare stjaalne, Tiltalte, der er født den 22. September 1829 og ej forhen straffet, vil være at anse med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage.

42) Tjenestekarl Anton Laursen og

43) Røgtter Jens Jørgen Knudsen have, medens de tjente Inspektøren paa Straffe- anstalten, Førstnævnte som Karl og Sidst- nævnte som Røgtter, forskellige Gange i Vinteren 1881-82 afkjøbt Tiltalte 8 Sø- rensen stjaalne Varer. Tiltalte, som ere fødte, Laursen den 9. Juli 1854 og Knud- sen den 7. Oktober 1829 og ej forhen straffede, ville være at anse med Fængsel paa Vand og Brød, Laursen i 3 Gange 5 Dage og Knudsen i 2 Gange 5 Dage.

44) Farver J. W. Larsen, der fra Be- gyndelsen af 1875 i et halvt Aar var Aktieselskabets Farvermester i Anstalten, har i den angivne Tid i en halv Snes Gange afkjøbt en daværende Fange Haand- klæder, et Par Skjorter og et Lagen, som han vidste, at denne tilvendte sig af An-

staltens Vasketøj, og i samme Tidsrum afkjøbt en anden Fange to Sengbaand, som han vidste vare tilvirkede af stjaalet Materiale. Det var Fangerne, som hver Gang tilbød ham de ommeldte Ting. Tiltalte, der er sodt den 20. Januar 1839 og ej forhen straffet, vil være at anse med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Aktionens Omkostninger, herunder Sælær til Aktor, Prokurator Hviid, 600 Kr., og til Defensorerne, Prokuratorerne, Kammerassessor Poulsen 50 Kr. og Bjerregaard 400 Kr., bliver efter nærmere bestemt Forhold at udrede af samtlige Tiltalte.

Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret:

For Tiltalte 16 Stockholms Vedkommende bortfalder Sagen.

For Tiltalte 32 Karchs Vedkommende afvises Sagen.

Tiltalte 2 Schou, 4 Petersen. 5 Rasmussen, 6 Dahl og Arrestanten 10 Jensen bør straffes med Tugthusarbejde, Nr. 10 i 5 Aar, Nr. 4, 5 og 6 hver især i 2 Aar og Nr. 2 i 6 Maaneder.

Tiltalte Nr. 8 Sørensen eller Skov, Nr. 9 Eliassen eller Ekmann, Nr. 12 Hoyer, Nr. 13 Andersen eller Axelterp, Nr. 14 Mortensen og Nr. 31 Lander med Forbedringshusarbejde, Nr. 8, Nr. 9, Nr. 12, Nr. 13 og Nr. 14 hver især i et Aar og Nr. 31 i otte Maaneder.

Med Fængsel paa Vand og Brød bør straffes Nr. 3 Laursen, Nr. 7 Larsen, Nr. 15 Andersen, Nr. 17 Paulsen eller Christensen, Nr. 24 Jørgensen. Nr. 28 Sønderups Hustru, Nr. 33 Preuthun, hver især i 6 Gange 5 Dage; Nr. 36 Carlsens Hustru i 5 Gange 5 Dage; Nr. 19 Nielsen og 22 Jensen samt Nr. 26 Thorup hver især 4 Gange 5 Dage; Nr. 20 Steffensen, Nr. 21 Jacobsen. Nr. 23 Madsen, Nr. 29 Brændstrups Hustru. Nr. 30 Andersens Hustru, Nr. 34 Pedersens Hustru og Nr. 42 Laursen hver især i 3 Gange 5 Dage; Nr. 11 Rasmussen. Nr. 18 Mortensen, Nr. 25 Fischer, Nr. 37 Nielsen eller Lihme, Nr. 38 Jacobsen,

Nr. 43 Knudsen og Nr. 44 Larsen hver især i 2 Gange 5 Dage; Nr. 41 Challet i 8 Dage og Nr. 40 Jensen i 5 Dage. Med Fængsel paa sædvanlig Fangekost bør straffes Nr. 27 Nielsen eller Mariager i 60 Dage, Nr. 39 Christensen eller Rye i 30 Dage og Nr. 35 Petersen i 20 Dage.

Nr. 1 Inspektør Mazanti, R. af D., bør til Statskassen bøde 500 Kr. eller, saafremt Bøden ikke fuldt betales, hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder. (Dommen afsagdes Fredag Eftermiddag i Horsens.)

[Til forsiden](#)